

U S T A W A

z dnia 1 sierpnia 1919 r.

o godłach i barwach Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1. Dopóki nie zostaną ustalone granice Państwa Polskiego i dopóki konstytucja nie określi godła, barw państwowych, jak i tytułów urzędów i instytucji państwowych, urzędy Rzeczypospolitej używać winny godła i barw według załączonych wzorów:

1. Herbu Rzeczypospolitej.

Za herb Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się znak orła białego z głową zwróconą w prawo (dla patrzącego w lewo), ze skrzydłami wzniesionymi do góry, ze złotymi szponami, koroną i dziobem w czerwonym polu prostokątnym (wzór № 1).

Szczegółowy rysunek orła państwowego ustali Rada Ministrów na wniosek Ministra Sztuki i Kultury.

2. Pieczęci Rzeczypospolitej.

Za pieczęć Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się pieczęć okrągłą z herbem Państwa na tle heraldycznym (wzór № 1, 2, i 3, odmiany: 1—dla aktów prawno-państwowych, 2—dla Naczelnika Państwa, 3—dla władz i urzędów państwowych).

3. Barw narodowych.

Za barwy Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się kolory biały i czerwony, w podłużnych pasach, równoległych, z których górny—biały, dolny zaś—czerwony (wzór № 5).

4. Chorągwi Rzeczypospolitej.

Za godło Rzeczypospolitej, przysługujące Naczelnikowi Państwa, uznaje się chorągiew barwy czerwonej, przytwierdzoną do drzewca z herbem Rzeczypospolitej pośrodku (wzór № 4. Stosunek długości do szerokości stanowi 8:5).

5. Flag dla dyplomatycznych przedstawicieli Państwa: konsulów, wicekonsulów oraz handlowej bandery morskiej.

Za flagę poselstw i konsulatów oraz banderę handlową morską uznaje się chorągiew bez wycięcia o barwach państwowych, przytwierdzoną do ruchomego sznura na drzewcu z herbem Rzeczypospolitej w pośrodku białego pasa (wzór № 6a). Stosunek długości do szerokości chorągwi stanowi 8:5.

6. Chorągwi i sztandarów wojskowych pułkowych:

Za chorągiew pułkową w piechocie uznaje się chorągiew białą, prawie całkowicie zajętą przez polski krzyż kawalerski barwy czerwonej, pośrodku którego w otoku liści wawrzynowych istnieje napis „Honor i Ojczyzna”. Po rogach chorągwi w wieńcach laurowych umieszczony jest № pułku. Chorągiew stanowi kwadrat, którego bok wynosi 1 mtr. (wzór № 10).

Za chorągiew pułkową w jeździe uznaje się chorągiew tego samego wzoru, jednak bok kwadratu wynosi 65 cm. (wzór № 11).

Na jednej stronie sztandaru pułkowego dozwolone jest zastąpienie przepisanego godła przez emblematy szczególne i napisy, podlegające zatwierdzeniu Naczelnika Państwa na wniosek Rady Ministrów.

7. Flagi wojennej lądowej i bandery morskiej wojennej oraz proporca i znaku polskiej marynarki wojennej.

Za flagę wojenną lądową oraz za banderę wojenną morską uznaje się chorągiew z wycięciem o barwach narodowych, przytwierdzoną do ruchomego sznurka na drzewcu z herbem Rzeczypospolitej w pośrodku białego pasa (wzór № 7a). Stosunek długości do szerokości chorągwi stanowi 8:5. Prócz bandery wojennej, która stanowi wojskowy sztandar na okręcie, ustanawia się następujące chorągwie okrętowe marynarki wojennej:

a) proporzec, który wywiesza się na dziobie okrętu wojennego, o ile ten należy do pierwszych 2 klas okrętu, t. j. ma większą pojemność i artylerię. Proporzec przedstawia chorągiew prostokątną o barwach narodowych; na niej znajduje się polski krzyż kawalerski, w którego sercu umieszczona ręka z mieczem (wzór № 8). Stosunek długości proporca do szerokości tegoż stanowi 6:5;

b) znak, który umieszcza się na szczycie wielkiego masztu okrętu wojennego, dla oznaczenia, że okręt jest w służbie czynnej pod dowództwem oficera polskiej marynarki wojennej. Znak przedstawia wstęgę o barwach narodowych z polskim krzyżem kawalerskim przy drzewcu (wzór № 9). Stosunek długości znaku do szerokości tegoż stanowi 25:1.

8. Flagi i godła poszczególnych Ministerstw, projektowane w zgodności z niniejszą ustawą, ustala Rada Ministrów na odnośne przedstawienie.

Art. 2. Używanie przez instytucje niepaństwowe i osoby prywatne bez szczególnego zezwolenia Ministra Spraw Wewnętrznych godeł, chorąg-

gwi i bander, w postaci niniejszą ustawą przepisanej, oraz pieczęci z orłem a także jakiegokolwiek używanie godła i barw państwowych w sposób, uchylający czci, należnej Rzeczypospolitej, jest wzbroniony i podlega w drodze sądowej karze pieniężnej od 10 do 10.000 marek, albo karze aresztu od trzech dni do sześciu miesięcy, albo też obu tym karom razem, o ile inne ustawy cięższych kar nie przewidują.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy z dniem jej ogłoszenia poleca się Ministrowi Spraw Wojskowych, Zagranicznych, Wewnętrznych i Sprawiedliwości.

Marszałek:

Trampczyński

Prezydent Ministrów

Minister Spraw Zagranicznych:

I. J. Paderewski

Minister Spraw Wojskowych:

J. Leśniewski

Minister Spraw Wewnętrznych:

S. Wojciechowski

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

Wzor № 1.

Wielkość naturalna.

Wzór № 2.

Wzór № 3.

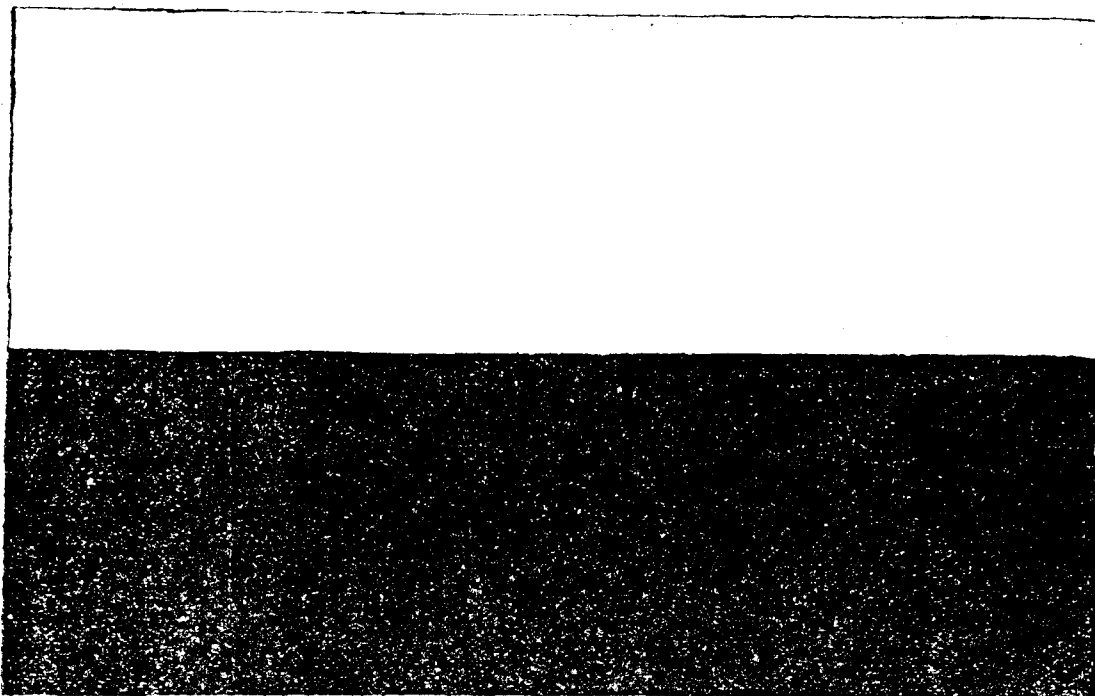
Wielkość naturalna.

Wzór № 4.

Stosunek 5:8.

Wzór № 5

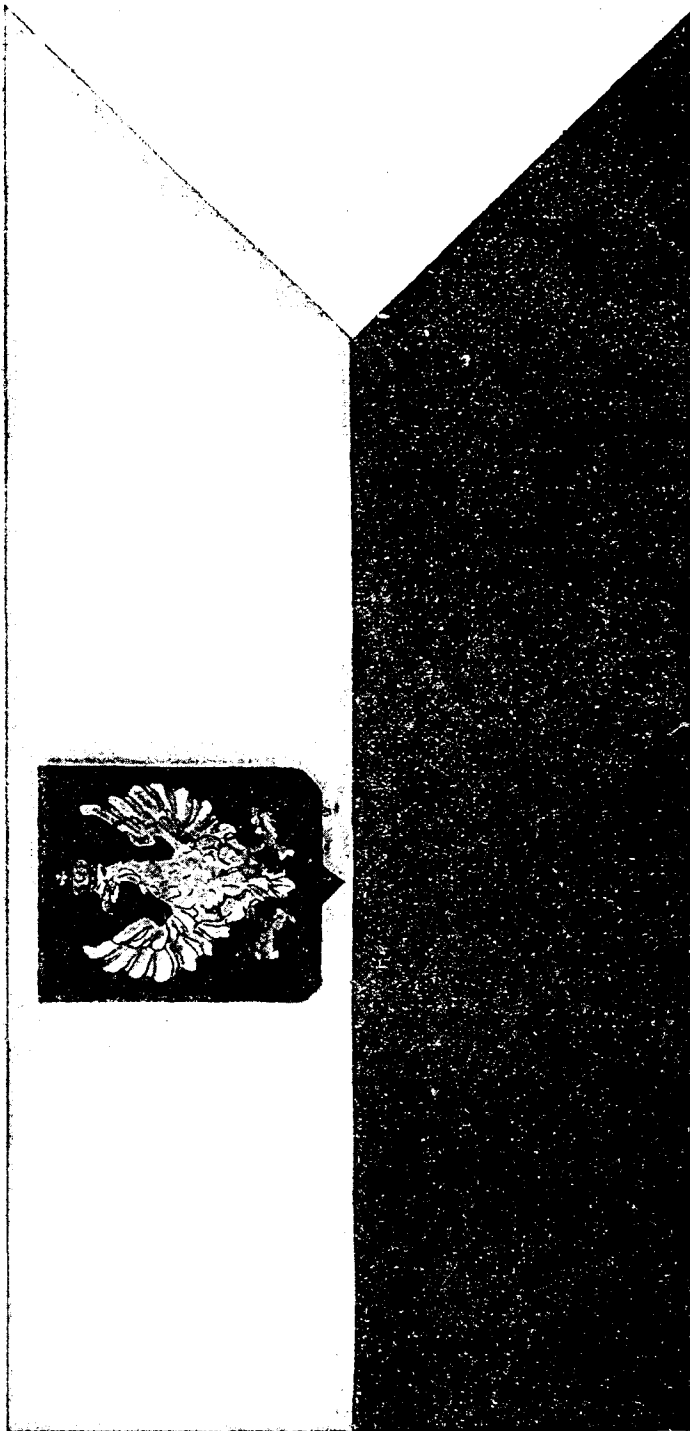
Stosunek 5:8.

Wzór № 6a

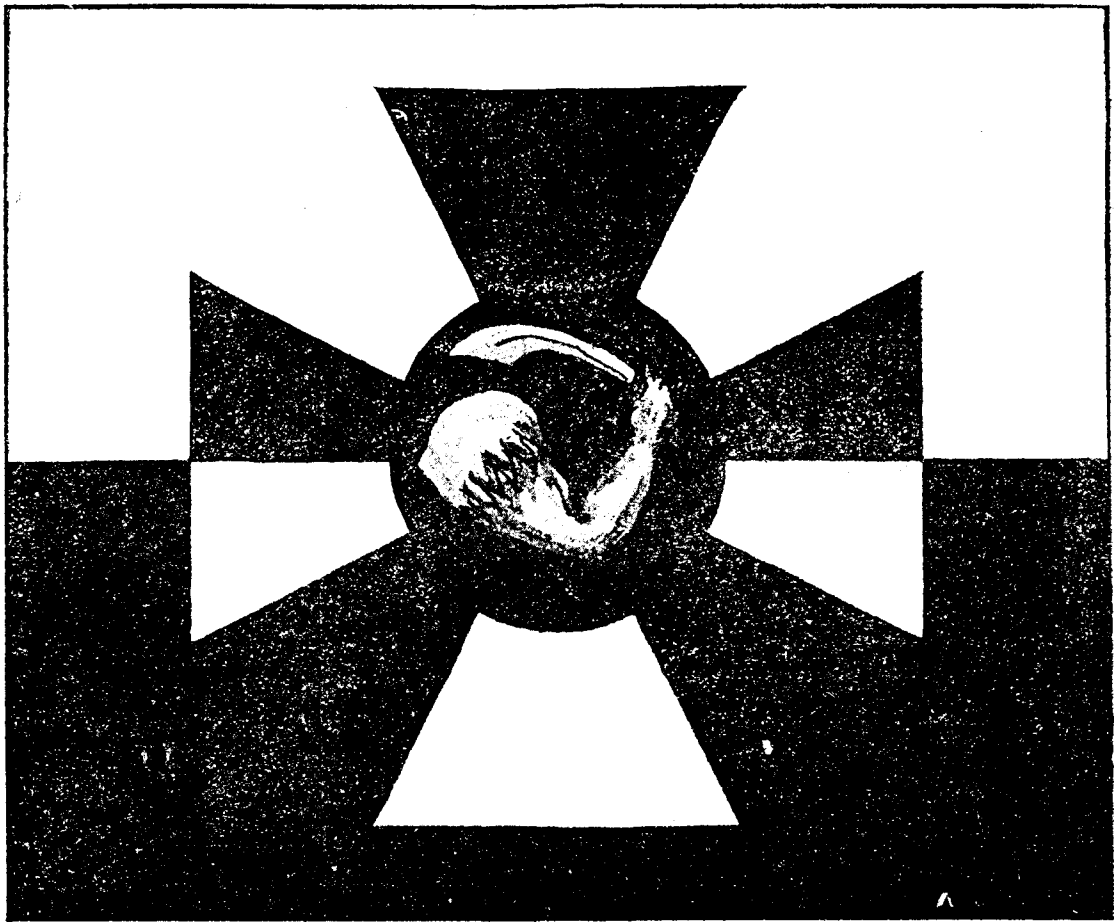
Stosunek 5:8.

Wzór № 7a.

Stosunek 5 : 10^{1/2}.

Wzór № 8.

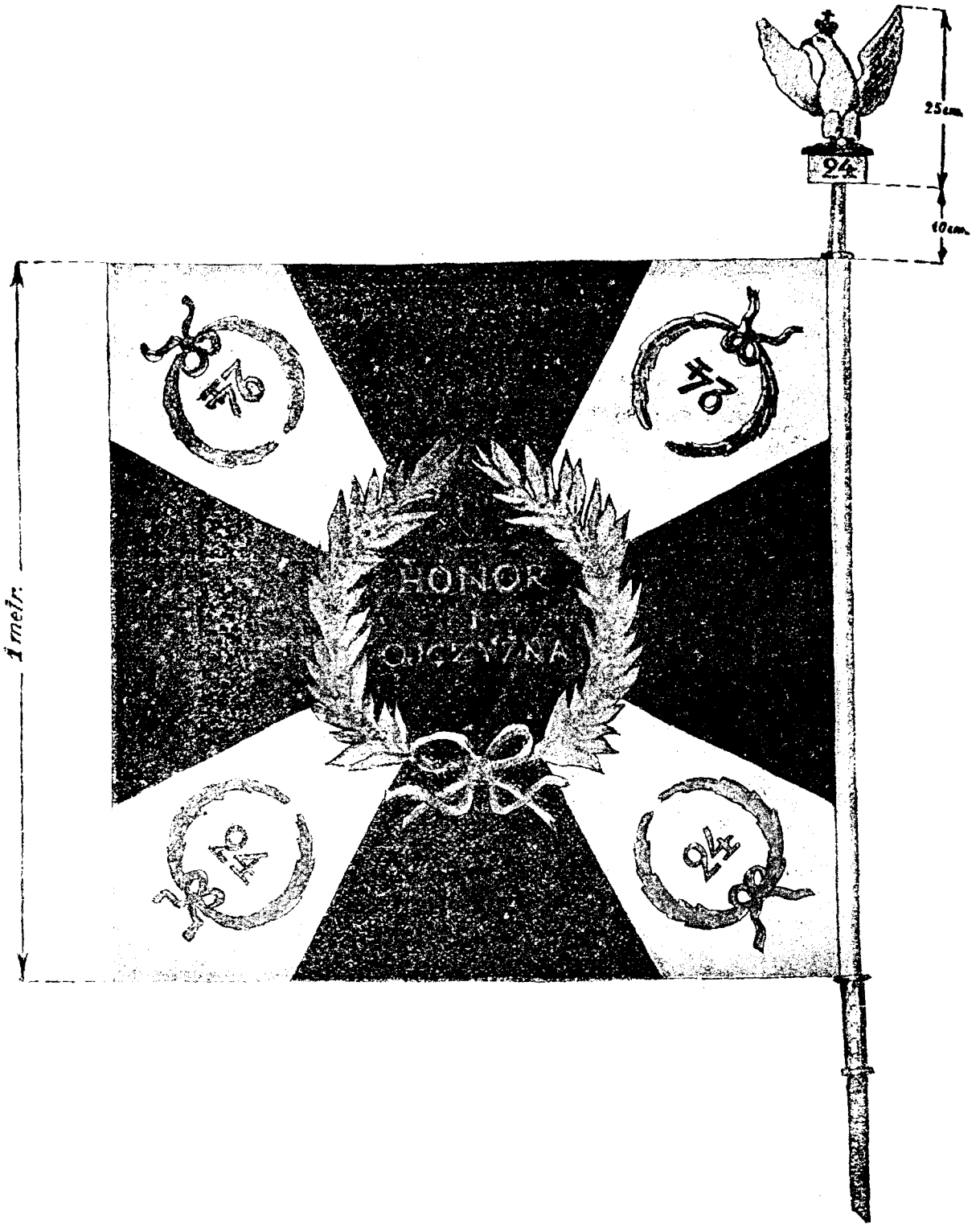
Stosunek 5:6

Wzór № 9.

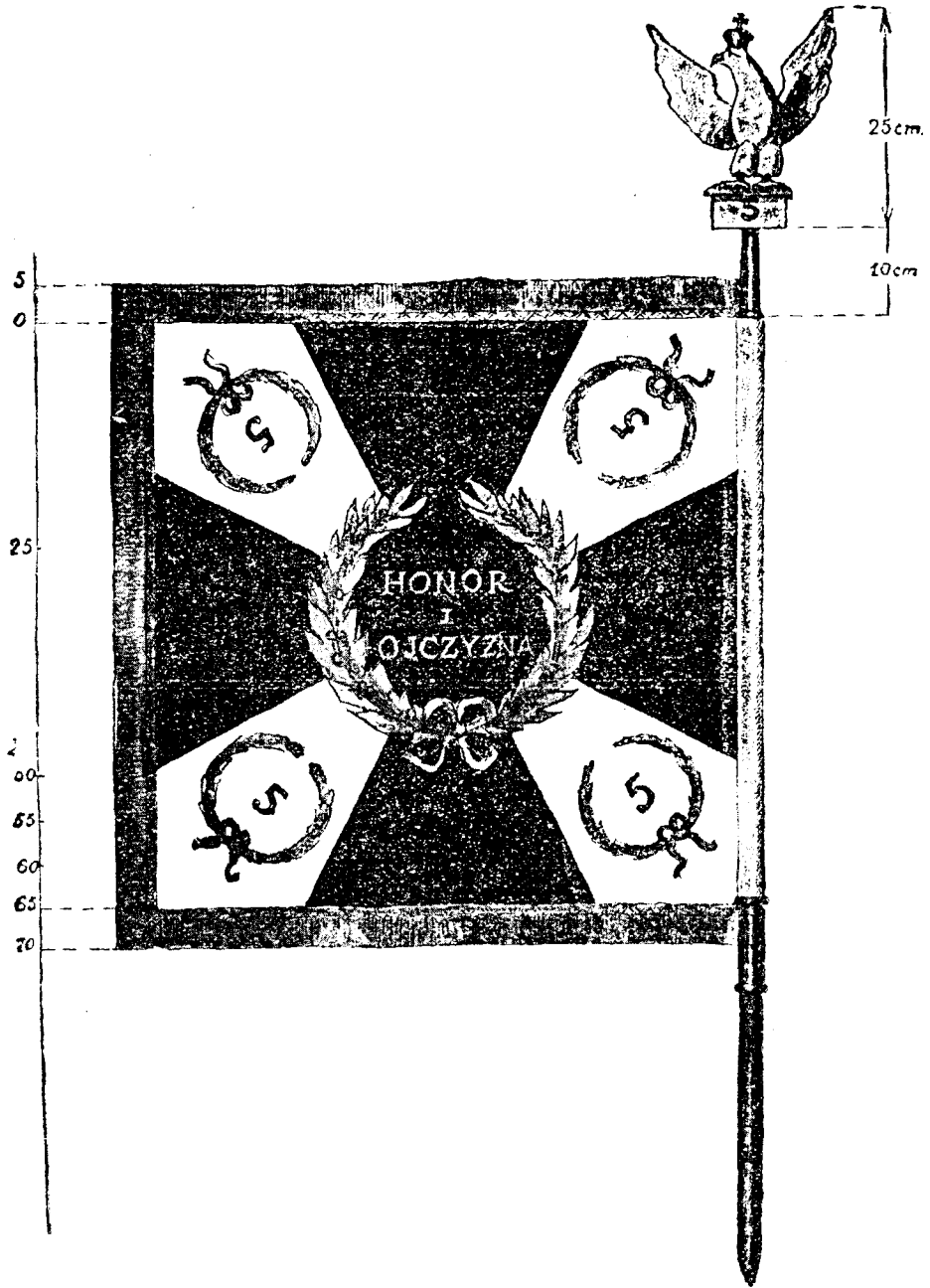

Stosunek 1:25

Wzór № 10.

Wzór № 11.

Sprostowanie.

Do ustawy o godłach i barwach Rzeczypospolitej Polskiej

(Dz. Ust. Rz. P. № 69 poz. 416).

Na stronie 744 zostały omyłkowo przestawione w druku klisze, gdyż pod wzorem № 5 winna być umieszczoną klisza dolna, zaś pod wzorem № 6a — klisza górna.

Na stronie 745 zamiast „stosunek 5:10¹/₂“ winno być „stosunek 5:8“.

Na str. 741 zamiast „Minister Spraw Wojskowych: *G. Leśniewski*“, winno być „Minister Spraw Wojskowych: *J. Leśniewski*“.